

Årsredogörelse

för revisorernas verksamhet 2020

Diarienummer: KS9-2021-10
Datum: 2021-03-29
Handläggare: Peter Alexanderson
Organisation: Revisionskontoret

Innehåll

1	Sammanfattning och inledning	4
2	Grundläggande granskning	4
2.1	Resultatet av granskningen	5
2.1.1	Bedömning	6
3.1	Budgetprocessen	6
3.2	Kartläggning av kommunens arbete med kompetensförsörjning	7
3.3	Överföring av elevinformation 2020	8
4	Granskning av räkenskaper och bokslut	8
4.1	Granskningsresultat Årsredovisning	8
4.2	Internkontroll – Förstudie verksamhetssystem IST Extens	9
4.3	Granskningsresultat Delårsrapport	9

1 Sammanfattning och inledning

I denna redogörelse sammanfattar revisorerna de viktigaste granskningsresultaten för verksamhetsåret 2020.

Kommunstyrelsen och nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande föreskrifter och enligt de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt. Nämnderna ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Revisorernas uppdrag är att pröva om nämnden sköter verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om nämndens interna kontroll är tillräcklig.

Revisorerna har utfört granskningen enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, samt de lagar och förordningar som berör revisionens verksamhet. Revisorerna har också fastställt revisionsreglemente och revisionsstrategi.

Årets granskning av kommunen har omfattat:

- Grundläggande granskning av kommunstyrelsen och nämnder
- Granskning av kommunens budgetprocess,
- Kartläggning av kommunens arbete med kompetensförsörjning
- Överföring av elevinformation 2020
- Intern kontroll i redovisningsrutiner
- Delårsrapport och årsbokslut.

Kommunrevisionen bedömer att nämnderna har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande, med undantag för redovisningen av pensioner intjänade före 1998, samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig. För den interna kontrollen bedöms nämnderna inte vara involverade i tillräcklig utsträckning i arbetet.

2 Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen syftar till att översiktligt bedöma nämndens ledning och styrning, interna kontroll och måluppfyllelse. Revisorerna har under året löpande följt kommunstyrelsen och nämnderna genom läsning av protokoll och annan skriftlig dokumentation. Revisorerna har genomfört dialoger med nämnder och styrelser och har haft personlig kontakt med såväl politiker som tjänstepersoner. De sakkunniga har genomfört översiktlig granskning av kommunstyrelsen och nämndernas ansvarsutövande.

Granskningen omfattar följande delar:

- följsamhet mot reglemente
- följsamhet mot kommunfullmäktiges budget och mål
- styrning och uppföljning av verksamhet och ekonomi

2.1 Resultatet av granskningen

Revisionsfråga	AN	BIN	BUN	KS	KFN	ÄN	ÖFN	KFN
Har nämnden en målkedja som säkerställer att det finns en tydlig koppling mellan kommunfullmäktiges politiska viljeinriktning och de aktiviteter som genomförs i verksamheten?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Har nämnden i internbudgeten disponerat budgetmedel på ett sätt som säkerställer behoven i basverksamheten och utvecklingsbehoven?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Har nämnden omdisponerat budgetmedel i prognoserna under året i syfte att möta förändrade behov?	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja	Nej	Ja
Har nämnden redovisat till vilka ändamål budgetmedlen har använts och förklarat avvikelser mot budget och prognos?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Har nämnden följt upp och redovisat resultaten för delarna i målkedjan och kopplingen till den samlade bedömningen av måluppfyllelsen?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Har nämnden redovisat och beslutat om åtgärder i de fall verksamhetens resultat inte når planerade nivåer?	Ja	Delvis	Ja	Nej	Nej	Ja	Nej	Ja
Har nämnden ett sammanhängande system för intern styrning och kontroll för alla delar i verksamheten?	Delvis	Delvis	Delvis	Delvis	Delvis	Delvis	Delvis	Delvis
Har nämnden en dokumenterad riskhantering som synliggör förbättringsområden?	Delvis	Delvis	Delvis	Nej	Nej	Delvis	Ja	Delvis

Måluppfyllelse

Grunden för kommunens måluppfyllelse är en sammanvägd bedömning av nämndindikatorer, förvaltningens verksamhetsplan och andra genomförda eller planerade aktiviteter. Enligt reglementet för Linköpings kommun utgör nämndindikatorerna ett underlag för värdering och analys av måluppfyllelse.

Av rapporteringen i den grundläggande granskningen framkommer en tveksamhet till att bedömningsgrunderna är helt enligt reglementet för Linköpings kommun. Det noteras också att det inte framgår av nämndernas internbudgetar att förvaltningens verksamhetsplan och andra genomförda eller planerade aktiviteter ska ingå i måluppfyllelsen.

Av verksamhetsberättelserna framgår hur måluppfyllelsen och genomförandet av kommunfullmäktiges budgetuppdrag har påverkats av den pågående pandemin.

Internkontroll

Alla nämnder har inför 2020 beslutat om en internkontrollplan. Internkontrollplanerna följs upp minst en gång per år. Samtliga internkontrollplaner innehåller en riskbeskrivning, metod för kontroller, resultat av genomförda kontroller och åtgärder. För några nämnder finns även riskvärdering med i internkontrollplanen.

Vi noterar att förvaltningarna inom samtliga nämnder genomför ett arbete för att förbättra, stärka upp och effektivisera arbetet med den interna kontrollen.

Vi konstaterar att det för flertalet nämnder saknas:

- en beskrivning av organisation och ansvar för den interna kontrollen

- en beskrivning av om och hur de förtroendevalda är delaktiga i arbetet med den interna kontrollen
- nämndens anvisningar för hur den interna kontrollen ska utföras
- en dokumenterad riskanalys saknas för nästan alla nämnder

Vi konstaterar att samtliga nämnder följt upp och följt verksamhetens utveckling och hantering av den pågående pandemin. Några nämnder har påverkats mer än andra och har därför ur ett riskperspektiv mer ingående hanterat konsekvenserna av den pågående pandemin.

Bedömning

Kommunrevisionens översiktliga bedömning utifrån den grundläggande granskningen är att samtliga nämnder i allt väsentligt har en tillfredsställande ledning och styrning inom de områden som omfattats av den grundläggande granskningen. Vi bedömer också att den interna kontrollen är tillräcklig, men anser att nämnderna inte är involverade i tillräcklig utsträckning i arbetet.

Vi anser att måluppfyllelsen skulle bli mera välgrundad och rättvisande om det av målen i internbudgeten framgår hur nämndindikatorer, förvaltningens verksamhetsplan och andra genomförda eller planerade aktiviteter påverkar måluppfyllelsen.

3 Fördjupade granskningar

3.1 Budgetprocessen

Kommunrevisionen har granskat kommunens budgetprocess för 2021. Ansvarig nämnd kommunstyrelsen och äldrenämnden.

Syftet med granskningen var att bedöma om kommunstyrelsen säkerställer en ändamålsenlig och tillfredsställande beredning av kommunens budget.

Granskningsresultat

Av rapporten framgår att de underlag som tas fram till budgeten är relevanta. Styrmodellen enligt reglementet efterlevs. Av granskningen framgår att exploateringar och investeringar bör få ett större fokus i budgetprocessen. Granskningen lyfter också fram att kommunen är en växande kommun och det är en viktig aspekt som bör påverka resursfördelningen.

Av rapporten framgår att äldrenämnden inte har tagit fram en resursfördelningsmodell enligt Riktlinjer för resursfördelning. Nämnden har anfört att den ”resursfördelningsmodell” som nämnden kan tillämpa utgår ifrån avtal och verksamhetsuppdrag som nämnden tecknat för kommande år. Hemtjänst utgår idag från varje individs uppfattning om sitt behov och styrs via LOV avtal.

Av rapporten framgår det att den politiska påverkan i det årliga budgetarbetet kan förstärkas genom att involvera nämnderna tidigare i budgetprocessen och initialt peka ut riktningen. Rapporten pekar också på att de politiska målen och

uppdragen inte har tillräcklig styrande effekt eftersom mål och uppdrag ska påverka budgetfördelningen.

Kommunstyrelsen har framfört att riktningen pekats ut genom att budgetförutsättningarna utgår från budget med flerårsplan, genom de politiska styrdokumenterna, majoritetens politiska program och de mål som finns. Budgeten är långsiktig för att ge mer långsiktiga förutsättningar i planeringsarbetet. Den kortsiktiga styrningen sker genom kommunövergripande och nämnds-specifika uppdrag. Prioriteringar ska göras inom tilldelad ram.

Revisorerna bedömer utifrån genomförd granskning att budgetprocessen delvis är ändamålsenlig. Den politiska påverkan kan förstärkas.

3.2 Kartläggning av kommunens arbete med kompetensförsörjning

Syftet med kartläggningen var att få underlag till bedömningen av ändamålsenligheten i kommunens arbete med att rekrytera, utveckla och behålla medarbetare.

Ansvarig nämnd kommunstyrelsen

Granskningsresultat

Rapporten redogör för att det finns en tydlig koppling mellan kommunens arbetsgivarpolitik som den beskrivs i styrdokumenterna och de mål som kommunstyrelsen fattat beslut om i budgeten. Nämnderna har inarbetat målen i sina internbudgetar och identifierat aktiviteter till verksamhetsplanerna. Även i nämndernas personal- och kompetensförsörjningsplaner kan vi se att det finns en koppling till kommunens kompetensförsörjningsprogram.

Genomförda aktiviteter och måluppfyllelse redovisas i delårsrapporter, verksamhetsberättelser, årsredovisning och personalbokslut. Rapporten pekar däremot på att det i uppföljningen av verksamhetsplaner och mål inte redovisas vilka effekter kommunens aktiviteter haft på kommunens kompetensförsörjning. Det är därför osäkert vilken träffsäkerhet den hittills drivna arbetsgivarpolitiken har på kompetensförsörjningen.

Av rapporten framgår att nämnderna anser att det politiska ansvaret för personalfrågor är otydligt. Företrädare för nämnderna anser att de har begränsade möjligheter att fatta beslut i personalfrågor och därmed att påverka kompetensförsörjningen i grunden. Reglementet och delegationsordningarna ger inte nämnderna ett formellt ansvar för medarbetarna förutom att personalkostnaderna ingår i nämndernas budgetar.

Revisionen bedömer utifrån rapporten att det pågående arbetet med kompetensförsörjningen delvis är ändamålsenligt.

3.3 Överföring av elevinformation 2020

Kommunrevisionen har granskat Barn- och ungdomsnämnden och Bildningsnämndens överföring av elevinformation

Syftet med granskningen var att bedöma om barn- och ungdomsnämnden och bildningsnämnden har en ändamålsenlig organisation och rutin för överföring elevinformation.

Granskningsresultat

Av granskningen framgår att barn- och ungdomsnämnden säkerställt att elevakter upprättas i de fall det är relevant. Det framgår också att Bildningsnämnden säkerställt mottagningen av elevinformation.

Det framkommer av rapporten att det delvis finnas fungerande rutiner som säkerställer att information skapas och följer med eleven genom skolsystemet. Barn- och ungdomsnämnden har därför delvis säkerställt att relevant elevinformation överförs från kommunala grundskolor till kommunala gymnasieskolor.

Av rapporten framgår att nämnderna inte säkerställt att relevant elevinformation överförs när elever övergår från kommunal skola till fristående skola och tvärtom.

Av rapporten framgår det också att området informationsöverföring mellan skolformer i nämnderna inte ingår i uppföljning av det kompensatoriska uppdraget.

Revisorerna bedömer utifrån genomförd granskning att nämnderna delvis har en ändamålsenlig organisation och rutin för överföring och mottagning av elevinformation från grundskola till gymnasieskolan.

4 Granskning av räkenskaper och bokslut

Kommunstyrelsen ansvarar för att räkenskaperna är rättvisande och upprättade i enlighet med gällande lagstiftning. Revisorernas uppdrag är att pröva om nämndens räkenskaper är rättvisande och upprättade i enlighet med gällande lagstiftning. Granskningen av räkenskaper och bokslut omfattar följande delar:

- översiktlig granskning av delårsrapport per augusti 2020
- intern kontroll i redovisningsrutiner
- årsbokslut.

4.1 Granskningsresultat Årsredovisning

Kommunen upplyser om att det i redovisningen görs avsteg från lagens krav av pensioner intjänade före 1998. Utifrån avsteget bedöms årsredovisningen inte ge en rättvisande bild. Undantas redovisningen av pensioner intjänade före

1998 är årsredovisningen upprättad enligt lag om kommunal bokföring och redovisning, rekommendationer från RKR och god redovisningssed i övrigt.

Balanskravet bedöms som uppfyllt. Kommunen har avsatt 92 mkr i resultatutjämningsreserv.

Kommunens värdepapper värderas till marknadsvärdet i enlighet med Lagen om kommunal redovisning och bokföring.

Det finansiella målet hållbar ekonomi uppnås för 2020. Det andra finansiella målet, kostnadseffektiv verksamhet, har delvis uppnåtts. 3 av 11 verksamhetsmål bedöms vara uppnådda och resterande som delvis uppnådda.

Revisorerna bedömer sammantaget att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande om man undantar avsteget från lagens krav avseende pensioner intjänade före 1998.

4.2 Internkontroll – Förstudie verksamhetssystem IST Extens

IST Extens är ett verksamhetssystem för administrativt stöd inom barnomsorg, grundskola, gymnasium och musik/kultur. Verksamhetssystemet hanterar bland annat fakturering barnomsorgsavgifter, utbetalning av ersättningar – resursfördelning – till interna och externa utförare av barnomsorg interkommunala avgifter.

Av granskningen framkom att det finns dokumenterade rutiner och kontrollmoment för att säkerställa korrekta debiterings- och utbetalningsunderlag från systemet.

Utifrån granskningen bedöms att resursfördelningen utgör störst risk. Bedömningen har gjorts utifrån beloppets storlek och resursfördelningens komplexitet.

Systemet kommer under 2021 ersättas av ett nytt verksamhetssystem.

4.3 Granskningsresultat Delårsrapport

Revisorerna **bedömde** i utlåtandet av delårsrapporten att resultaten i delårsrapporten delvis är förenliga med de finansiella mål som fullmäktige beslutat om. De kommunövergripande verksamhetsmålen som fullmäktige beslutat om var inte möjliga att följa upp i sin helhet.

Undertecknade

Linköping den 29 mars 2021

Gunnel Öman Gennebäck
Ordförande

Rutger Starwing
Vice ordförande

Margareta Ossbahr

Berit Karlsson Lehnér

Staffan Danielsson